

ZARZĄDZENIE NR 6

MINISTRA RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

z dnia 19 lutego 2021 r.

**w sprawie wprowadzenia Polityki ochrony danych osobowych
w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej**

Na podstawie art. 24 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE. L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn.zm.) zarządza się, co następuje:

§ 1.

1. W Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej wprowadza się Politykę ochrony danych osobowych, stanowiącą załącznik nr 1 do zarządzenia.
2. Określa się:
 - 1) Postępowanie w zakresie udzielania upoważnienia do przetwarzania danych osobowych, stanowiące załącznik nr 2 do zarządzenia;
 - 2) Postępowanie dotyczące sporządzania rejestru czynności przetwarzania danych osobowych oraz rejestru kategorii przetwarzania danych osobowych, stanowiące załącznik nr 3 do zarządzenia;
 - 3) Postępowanie w zakresie zawierania umów lub porozumień w sprawie powierzenia przetwarzania danych osobowych, stanowiące załącznik nr 4 do zarządzenia;
 - 4) Wzór minimalnego zakresu danych ujętych w klauzuli informacyjnej w przypadku zbierania danych od osoby, której dane dotyczą, stanowiący załącznik nr 5 do zarządzenia;
 - 5) Wzór minimalnego zakresu danych ujętych w klauzuli informacyjnej w przypadku zbierania danych w sposób inny niż od osoby, której dane dotyczą, stanowiący załącznik nr 6 do zarządzenia;
 - 6) Postępowanie dotyczące wniosku osoby w zakresie przysługujących jej praw, stanowiące załącznik nr 7 do zarządzenia;
 - 7) Minimalny zakres danych gromadzonych w związku z pozyskaniem zgody od osoby, której dane dotyczą oraz ramowy wzór zgody, stanowiący załącznik nr 8 do zarządzenia;
 - 8) Postępowanie w przypadku naruszenia ochrony danych osobowych, stanowiące załącznik nr 9 do zarządzenia;
 - 9) Wzór oświadczenia o zapoznaniu się z treścią Polityki ochrony danych osobowych, stanowiący załącznik nr 10 do zarządzenia.

§ 2.

Traci moc zarządzenie nr 35 Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 października 2019 r. w sprawie wprowadzenia Polityki ochrony danych osobowych Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej (Dz. U. Min. Rodz. Prac. i Pol. Społ. poz. 39).

§ 3.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

**MINISTER RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

Marlena Maląg

Załączniki do zarządzenia nr 6
Ministra Rodziny i Polityki Społecznej
z dnia 19 lutego 2021 r.

Załącznik nr 1

POLITYKA OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH

**MINISTERSTWA RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

Warszawa, 2021 r.

ROZDZIAŁ I

Podstawowe pojęcia

- 1) **Administrator** – Minister Rodziny i Polityki Społecznej, który decyduje o celach i sposobach przetwarzania danych osobowych;
- 2) **BA** – Biuro Administracyjne;
- 3) **BKA** – Biuro Kontroli i Audytu w Ministerstwie;
- 4) **dane osobowe** – wszelkie informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora takiego jak imię i nazwisko, numer identyfikacyjny, dane o lokalizacji, identyfikator internetowy lub jeden bądź kilka szczególnych czynników określających fizyczną, fizjologiczną, genetyczną, psychiczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej;
- 5) **dane osobowe szczególne** – dane ujawniające pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz dane genetyczne, dane biometryczne przetwarzane w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub dane dotyczące zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej danej osoby;
- 6) **DI** – Departament Informatyki;
- 7) **Inspektor Ochrony Danych (IOD)** – pracownik Ministerstwa, który realizuje zadania określone w art. 39 RODO oraz inne zadania i obowiązki, jeżeli nie powodują konfliktu interesów;
- 8) **kierujący komórka organizacyjną** – dyrektor komórki organizacyjnej lub osoba pełniąca jego obowiązki;
- 9) **komórka organizacyjna** – departament lub biuro;
- 10) **Minister** – Minister Rodziny i Polityki Społecznej;
- 11) **Ministerstwo** – Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej;
- 12) **odbiorca** – osoba fizyczna lub prawna, organ publiczny, jednostka lub inny podmiot, którym ujawnia się dane osobowe, niezależnie od tego, czy jest stroną trzecią; organy publiczne, które mogą otrzymywać dane osobowe w ramach konkretnego postępowania zgodnie z prawem Unii Europejskiej lub prawem państwa członkowskiego, nie są uznawane za odbiorców;
- 13) **ograniczenie przetwarzania** – oznaczenie przechowywanych danych osobowych w celu ograniczenia ich przyszłego przetwarzania;
- 14) **organizacja międzynarodowa** – organizacja i organy jej podlegające działające na podstawie prawa międzynarodowego publicznego lub inny organ powołany w drodze umowy między co najmniej dwoma państwami lub na podstawie takiej umowy;
- 15) **państwo trzecie** – państwo niebędące członkiem Unii Europejskiej oraz nienależące do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG);
- 16) **podmiot przetwarzający** – osoba fizyczna lub prawna, organ publiczny, jednostka lub inny podmiot, który przetwarza dane osobowe w imieniu administratora;
- 17) **PUODO** – Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych, organ nadzorczy;
- 18) **Polityka** – Polityka ochrony danych osobowych;
- 19) **RODO** – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych);

- 20) **strona trzecia** – osoba fizyczna lub prawna, organ publiczny, jednostka lub podmiot inny niż osoba, której dane dotyczą, administrator, podmiot przetwarzający czy osoby, które z upoważnienia administratora lub podmiotu przetwarzającego mogą przetwarzać dane osobowe;
- 21) **UODO** – Urząd Ochrony Danych Osobowych, obsługujący organ nadzorczy PUODO;
- 22) **ustawa o ochronie danych osobowych** – ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781);
- 23) **użytkownik** – Minister, sekretarz i podsekretarz stanu, Dyrektor Generalny, szef gabinetu politycznego, kierujący komórką organizacyjną Ministerstwa, pracownik Ministerstwa, stażysta, praktykant lub wolontariusz;
- 24) **współadministrator** – jeden z co najmniej dwóch administratorów wspólnie ustalających cele i sposoby przetwarzania, o którym mowa w art. 26 RODO;
- 25) **zgoda** – dobrowolne, konkretne, świadome i jednoznaczne okazanie woli, którym osoba, której dane dotyczą, w formie oświadczenia lub wyraźnego działania potwierdzającego, przyzwala na przetwarzanie dotyczących jej danych osobowych.

ROZDZIAŁ II

Postanowienia ogólne

§ 1.

1. Polityka określa zasady przetwarzania danych osobowych, dla których Minister jest administratorem.
2. Politykę stosuje się do danych osobowych przetwarzanych:
 - 1) w systemie Elektronicznego Obiegu Dokumentów eDok, innych systemach teleinformatycznych, poczcie elektronicznej, dyskach komputerów, dyskach sieciowych, pendrive'ach, telefonach oraz drukarkach i urządzeniach centralnych;
 - 2) w kartotekach, skorowidzach, księgach, wykazach i innych zbiorach ewidencyjnych Ministerstwa, stanowiących zbiory danych w rozumieniu RODO.
3. Politykę stosuje się także do przetwarzanych w Ministerstwie danych osobowych, których administratorem nie jest Minister, chyba że zawarte przez Ministra porozumienia z administratorami danych stanowią inaczej.

§ 2.

Polityka ma na celu zapewnienie ochrony praw i wolności osób, których dane osobowe przetwarzane są w Ministerstwie lub dla których Minister jest administratorem, a w szczególności zapewnienie, aby dane te były:

- 1) przetwarzane zgodnie z prawem;
- 2) zbierane dla oznaczonych, zgodnych z prawem celów i niepoddawane przetwarzaniu niezgodnie z tymi celami;
- 3) merytorycznie poprawne i adekwatne w stosunku do celów, w jakich są przetwarzane;
- 4) przetwarzane przez osoby upoważnione;
- 5) chronione przed niedozwolonym lub niezgodnym z prawem przetwarzaniem;
- 6) przechowywane w postaci umożliwiającej identyfikację osób, których dotyczą, nie dłużej niż jest to niezbędne do osiągnięcia celu przetwarzania.

§ 3.

Polityka ma zastosowanie do przetwarzania danych osobowych w Ministerstwie, w szczególności w związku z realizacją:

- 1) zadań wynikających z przepisów prawa krajowego oraz Unii Europejskiej i określonych szczegółowo w Regulaminie organizacyjnym Ministerstwa;
- 2) obowiązków pracodawcy w rozumieniu Kodeksu pracy;
- 3) umów o organizację staży, praktyk, wolontariatu;
- 4) innych zadań niezbędnych do zapewnienia funkcjonowania Ministerstwa.

ROZDZIAŁ III

Ogólne zasady przetwarzania danych osobowych

§ 4.

1. Przetwarzanie danych osobowych oznacza każdą operację lub zestaw operacji wykonywanych na danych osobowych lub zestawach danych osobowych w sposób zautomatyzowany lub niezautomatyzowany, w tym:

- 1) zbieranie;
 - 2) utrwalanie;
 - 3) organizowanie;
 - 4) porządkowanie;
 - 5) przechowywanie;
 - 6) adaptowanie lub modyfikowanie;
 - 7) pobieranie;
 - 8) przeglądanie;
 - 9) wykorzystywanie;
 - 10) ujawnianie przez przesyłanie, rozpowszechnianie lub innego rodzaju udostępnianie;
 - 11) dopasowywanie lub łączenie;
 - 12) ograniczanie;
 - 13) usuwanie lub niszczenie.
2. Zbieranie danych osobowych to każde wejście w posiadanie danych osobowych z zamiarem ich dalszego przetwarzania, niezależnie od tego, kto to inicjuje (administrator czy osoba, której dane dotyczą).
3. Utrwalanie to wszelkie formy i postaci zarejestrowania (zapisania) informacji na materialnym nośniku – informacja utrwalona, co do zasady, powinna się nadawać do dalszego przetwarzania zgodnie z celem, w jakim ją zebrano.
4. Organizowanie danych to operacje polegające na nadaniu określonej struktury zbiorowi lub zestawowi, w jakich dane są przetwarzane, lub zmianie jego dotychczasowej struktury.
5. Porządkowanie to operacja, która ma poprawić funkcjonalność użytkowania danych, w szczególności przez wprowadzenie jakichkolwiek innych niż dotychczasowe kryteriów wyszukiwania dostępu do określonych kategorii informacji.
6. Przechowanie (archiwizowanie) jest związane z uprzednim utrwaleniem danych osobowych na nośniku materialnym z możliwością ich odtworzenia w późniejszym czasie.
7. Adaptowanie lub modyfikowanie danych osobowych to uzyskanie nowej wiedzy na temat osoby, której dane są przetwarzane. Adaptowanie danych osobowych jest zmianą wynikającą ze skorzystania przez osobę, której dane są przetwarzane, z przysługujących jej praw, w szczególności: ograniczenia przetwarzania,

usunięcia części danych. Modyfikowanie danych związane jest z ingerencją osoby, której dane dotyczą, tj. sprostowania danych.

8. Pobieranie danych osobowych to operacja związana z wykonywaniem kopii danych osobowych lub ich części, pozyskanych za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej lub innego kanału przekazywania informacji.
9. Przeglądanie danych to wyszukiwanie danych przez używanie odpowiednich haseł, które dzięki zastosowanemu mechanizmowi indeksującemu pozwalają na zapoznanie się z konkretnymi danymi.
10. Wykorzystywanie danych to działanie zmierzające do osiągnięcia konkretnego celu.
11. Ujawnianie przez przesyłanie, rozpowszechnianie lub innego rodzaju udostępnianie to operacje, które prowadzą do zapoznania się z danymi przez odbiorców za zgodą administratora.
12. Dopasowywanie lub łączenie danych osobowych to aktywne działanie podjęte przez administratora w celu weryfikacji poprawności danych, uzyskanie dodatkowych informacji wynikających ze skali przetwarzania czy usprawnienie procesów przetwarzania.
13. Ograniczenie to każda forma zawężenia możliwości przetwarzania zarówno zakresu przetwarzanych informacji, jak i celów dla jakich są one wykorzystywane.
14. Usuwanie lub niszczenie to trwałe kasowanie danych.

§ 5.

Administrator przetwarza dane osobowe zgodnie z zasadami:

- 1) legalności – przetwarzanie danych powinno odbywać się zgodnie z prawem, na podstawie co najmniej jednej z przesłanek przetwarzania danych osobowych, o których mowa w art. 6 i art. 9 RODO;
- 2) rzetelności – dane powinny być przetwarzane z uwzględnieniem interesów i uzasadnionych oczekiwań osób, których dane dotyczą;
- 3) przejrzystości – osoba, której dane dotyczą powinna być poinformowana w zwięzłej, przejrzystej, zrozumiałej i łatwo dostępnej formie, jasnym i prostym językiem o istotnych dla niej aspektach przetwarzania jej danych;
- 4) ograniczenia celu – dane powinny być przetwarzane w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach;
- 5) minimalizacji danych – administrator powinien przetwarzać tylko te dane, które są niezbędne do osiągnięcia celu przetwarzania;
- 6) prawidłowości danych – administrator powinien przetwarzać prawidłowe dane osobowe i uaktualniać je w razie potrzeby;
- 7) ograniczenia przechowywania – administrator powinien przechowywać dane osobowe w dokumentacji tworzącej akta spraw przez okres wynikający z Jednolitego Rzeczonego Wykazu Akt, uzgodnionego w trybie ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164), z właściwym archiwum państwowym;
- 8) integralności i poufności – administrator do przetwarzania danych osobowych powinien dopuścić jedynie osoby upoważnione oraz zastosować takie środki techniczne i organizacyjne, by dane były chronione przed niedozwolonym lub niezgodnym z prawem przetwarzaniem oraz przypadkową utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem;
- 9) ochrony danych osobowych w fazie projektowania – ochrona prywatności powinna być realizowana na etapie projektowanych działań skutkujących przetwarzaniem danych osobowych;
- 10) domyślnej ochrony danych osobowych – domyślne ustawienia przetwarzania danych osobowych powinny umożliwić przetwarzanie jedynie danych niezbędnych do osiągnięcia konkretnego celu przetwarzania. Jednocześnie ustawienia systemów przetwarzania danych nie powinny umożliwiać udostępnienia danych nieokreślonej liczbie osób fizycznych bez interwencji osoby, której dane dotyczą.

ROZDZIAŁ IV

Wydawanie upoważnień do przetwarzania danych osobowych

§ 6.

1. W Ministerstwie przetwarzanie danych osobowych odbywa się na podstawie imiennych upoważnień do przetwarzania danych osobowych, wydawanych użytkownikom.
2. Sposób wydawania upoważnień do przetwarzania danych osobowych jest określony w załączniku nr 2 do zarządzenia.
3. Wydanie imiennego upoważnienia następuje przez:
 - 1) podpisanie, w tym za pomocą podpisu elektronicznego, dokumentu upoważniającego do przetwarzania danych osobowych, sporządzonego zgodnie ze wzorem zawartym w załączniku nr 2 do zarządzenia lub
 - 2) zatwierdzenie, w tym za pomocą podpisu elektronicznego, wniosku o wydanie upoważnienia, zawartego w załączniku nr 2 do zarządzenia.
4. Dyrektor BKA oraz kierujący komórkami organizacyjnymi prowadzą rejestry wydanych imiennych upoważnień, których zakres jest określony w załączniku nr 2 do zarządzenia.
5. Użytkownik jest obowiązany do:
 - 1) zapoznania się z Polityką oraz obowiązującymi przepisami prawa dotyczącymi ochrony danych osobowych;
 - 2) potwierdzenia faktu zapoznania się z treścią i zakresem upoważnienia lub odpowiednio – zatwierdzonego wniosku, o których mowa w ust. 3 i oświadczenia o zachowaniu poufności za pośrednictwem elektronicznego obiegu dokumentów eDok. W przypadku braku dostępu do systemu eDok – za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres sekretariatu BKA lub w postaci papierowej.

ROZDZIAŁ V

Rejestr czynności przetwarzania danych oraz rejestr kategorii czynności przetwarzania danych

§ 7.

1. W Ministerstwie prowadzi się rejestr czynności przetwarzania danych oraz rejestr kategorii czynności przetwarzania danych. Rejestry mogą być udostępniane w intranecie, o którym mowa w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 1 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 stycznia 2020 r. w sprawie wprowadzenia Polityki Bezpieczeństwa Informacji w obszarze IT Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (PBI).
2. Sposób tworzenia rejestru czynności przetwarzania danych oraz rejestru kategorii czynności przetwarzania danych jest określony w załączniku nr 3 do zarządzenia.
3. Zmiany w rejestrach zatwierdza i publikuje IOD.
4. IOD we współpracy z kierującymi komórkami organizacyjnymi dokonuje przeglądu rejestrów wymienionych w ust. 1 nie rzadziej niż dwa razy w roku oraz w przypadku wprowadzenia istotnych zmian organizacyjnych w Ministerstwie.

ROZDZIAŁ VI

Umowy lub porozumienia w sprawie powierzenia przetwarzania danych osobowych

§ 8.

1. Minister realizując swoje zadania skutkujące przetwarzaniem danych osobowych może być:
 - 1) podmiotem, który zleca przetwarzanie danych w swoim imieniu innemu podmiotowi;

- 2) podmiotem, który na zlecenie i w imieniu innego podmiotu przetwarza dane osobowe (podmiot przetwarzający).
2. Kierujący komórką organizacyjną, realizując zadania skutkujące powierzeniem przetwarzania danych osobowych innemu podmiotowi, odpowiada za wybór podmiotu przetwarzającego, który zapewni wystarczającą gwarancję wdrożenia odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych, by przetwarzanie chroniło prawa osób, których dane dotyczą.
3. Kierujący komórką organizacyjną, który na zlecenie innego podmiotu i w jego imieniu przyjmuje przetwarzanie danych, odpowiada za realizację obowiązków wynikających z umowy powierzenia.
4. Kierujący komórkami organizacyjnymi prowadzą rejestry zawartych umów powierzenia przetwarzania danych. Komórka organizacyjna udostępnia IOD aktualny rejestr umów powierzenia przetwarzania oraz porozumień w sprawie współadministrowania – w sposób wskazany przez IOD.
5. W przypadku, gdy w ramach zawartej umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych zawierane są dalsze umowy powierzenia, kierujący komórką organizacyjną dokonuje oceny zgodności dalszych umów powierzenia przetwarzania z umową powierzenia przetwarzania oraz RODO.
6. Dane dotyczące umowy lub porozumienia w sprawie przetwarzania danych osobowych (data zawarcia, podmiot, zakres i cel) zawarte są w rejestrze częściowym prowadzonym przez komórkę organizacyjną i w rejestrze czynności prowadzonym w Ministerstwie.
7. Kategorie czynności, które zostały administratorowi powierzone do przetwarzania, zawarte są w rejestrze kategorii czynności prowadzonym w komórce organizacyjnej i w rejestrze kategorii czynności prowadzonym w Ministerstwie.
8. Szczegółowy sposób postępowania w zakresie wskazanym w ust. 1–5 jest określony w załączniku nr 4 do zarządzenia.

ROZDZIAŁ VII

Prawa osób, których dane są przetwarzane w Ministerstwie niewymagające złożenia wniosku oraz sposób ich realizacji

§ 9.

1. Każda osoba, której dane osobowe są przetwarzane w Ministerstwie, ma prawo do informacji o fakcie i zakresie przetwarzania tych danych. Ministerstwo realizuje to prawo wykonując obowiązek informacyjny.
2. Zakres danych przekazywanych w ramach realizacji obowiązku informacyjnego, wskazanego w ust. 1, zależy od sposobu pozyskania danych osobowych.

§ 10.

1. W przypadku zbierania danych od osoby, której dane dotyczą, Administrator w momencie pozyskiwania danych, w celu dalszego ich przetwarzania, przekazuje w szczególności następujące informacje:
 - 1) tożsamość administratora danych;
 - 2) cele przetwarzania danych;
 - 3) prawa przysługujące osobie, której dane są przetwarzane.
2. Wzór minimalnego zakresu danych ujętych w klauzuli informacyjnej w przypadku zbierania danych od osoby, której dane dotyczą, określa załącznik nr 5 do zarządzenia.

§ 11.

1. W przypadku zbierania danych w sposób inny niż od osoby, której dane dotyczą, Administrator przekazuje w szczególności następujące informacje:
 - 1) tożsamość administratora danych;

- 2) cele przetwarzania danych;
 - 3) prawa przysługujące osobie, której dane są przetwarzane;
 - 4) źródło pozyskania danych.
2. Informacje, o których mowa w ust. 1, Administrator podaje w terminie, o którym mowa w art. 14 ust. 3 RODO.
 3. Wzór minimalnego zakresu danych ujętych w klauzuli informacyjnej w przypadku zbierania danych w sposób inny niż od osoby, której dane dotyczą, określa załącznik nr 6 do zarządzenia.
 4. Postanowień ust. 1–3 nie stosuje się w sytuacjach określonych w art. 14 ust. 5 RODO.

§ 12.

1. Za realizację obowiązku informacyjnego, o którym mowa w § 10 i § 11, odpowiada kierujący komórką organizacyjną, w której dane osobowe będą przetwarzane.
2. Realizacja obowiązku informacyjnego następuje pisemnie, w postaci papierowej lub elektronicznej, przez zamieszczenie informacji na tablicy informacyjnej w miejscu ogólnodostępnym, a w szczególnych przypadkach przez odczytanie.
3. W przypadku właściwości kilku komórek organizacyjnych, obowiązek informacyjny realizuje komórka udzielająca zbiorczej odpowiedzi.

ROZDZIAŁ VIII

Prawa osób, których dane są przetwarzane w Ministerstwie, wymagające złożenia wniosku

§ 13.

1. Osobie, której dane są przetwarzane, przysługuje prawo:
 - 1) dostępu do danych przetwarzanych w Ministerstwie oraz uzyskania potwierdzenia, czy Ministerstwo przetwarza jej dane;
 - 2) sprostowania dotyczących jej danych osobowych;
 - 3) do usunięcia danych (prawo do bycia zapomnianym);
 - 4) do ograniczenia przetwarzania danych;
 - 5) do sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych.
2. Realizacja praw, o których mowa w ust. 1, odbywa się na podstawie pisemnego wniosku osoby, której dane dotyczą.
3. Sposób realizacji praw osoby, której dane dotyczą, wymagających złożenia wniosku jest określony w załączniku nr 7 do zarządzenia.

ROZDZIAŁ IX

Przetwarzanie danych osobowych na podstawie zgody osoby, której dane są przetwarzane w Ministerstwie

§ 14.

1. W szczególnych przypadkach przewidzianych prawem lub w sytuacjach, gdy przetwarzanie jest wymagane dla prawidłowej realizacji zadania, a nie mają zastosowania inne przesłanki określone w art. 6 i art. 9 RODO, przetwarzanie odbywa się na podstawie zgody osoby, której dane dotyczą.
2. W celu realizacji zasady rozliczalności zgoda powinna być udokumentowana w formie pisemnej.

3. Jeżeli osoba, której dane dotyczą, wyraża zgodę w pisemnym oświadczeniu, które dotyczy również innych kwestii, oświadczenie zgody musi zostać przedstawione w sposób pozwalający wyraźnie odróżnić je od pozostałych kwestii.
4. Wycofanie zgody musi być równie łatwe jak jej wyrażenie.
5. Ramowy wzór treści zgody jest określony w załączniku nr 8 do zarządzenia.
6. Kierujący komórką organizacyjną, w ramach której jest realizowane zadanie, z którym wiąże się wyrażenie zgody, prowadzi rejestr zgód, którego zakres jest określony w załączniku nr 8 do zarządzenia. Możliwy jest inny sposób gromadzenia danych o pozyskanych zgodach, o ile umożliwi on identyfikację osoby, która zgody udzieliła oraz czasu i celu, w jakim zgoda była udzielona.

ROZDZIAŁ X

Przekazanie danych osobowych do państw trzecich

§ 15.

1. Przekazywanie danych osobowych do państw trzecich lub organizacji międzynarodowych może odbywać się jedynie zgodnie z zasadami wskazanymi w rozdziale V RODO.
2. Kierujący komórką organizacyjną jest obowiązany zweryfikować istnienie podstawy prawnej uprawniającej do przekazania danych osobowych do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej przed dokonaniem przekazania.
3. Przekazanie danych osobowych odbywa się tylko w formie pisemnej.
4. Kierujący komórką organizacyjną, w ramach której następuje przekazanie, prowadzi rejestr zdarzeń, wskazując okoliczności i podstawę przekazania. Możliwy jest inny sposób gromadzenia danych o przekazanych danych osobowych, o ile umożliwi on identyfikację osoby, której dane zostały przekazane, państwa lub organizacji, do której dane zostały przekazane, oraz daty i podstawy przekazania.
5. Przepisów ust. 3–4 nie stosuje się, jeśli sposób przekazywania danych osobowych do państw trzecich jest odrębnie uregulowany w przepisach powszechnie obowiązującego prawa.

ROZDZIAŁ XI

Naruszenia ochrony danych osobowych

§ 16.

1. Naruszenie ochrony danych osobowych oznacza naruszenie bezpieczeństwa prowadzące do przypadkowego lub niezgodnego z prawem:
 - 1) zniszczenia lub
 - 2) utracenia, lub
 - 3) zmodyfikowania, lub
 - 4) nieuprawnionego ujawnienia, lub
 - 5) nieuprawnionego dostępu.
2. Pracownicy Ministerstwa są obowiązani zgłaszać każde zdarzenie zagrażające bezpieczeństwu danych osobowych, a ustalenie, czy stanowi ono naruszenie ochrony danych osobowych, należy do IOD.
3. Sposób postępowania w przypadku naruszenia ochrony danych osobowych, w szczególności ich zgłaszanie i dokumentowanie, określa załącznik nr 9 do zarządzenia.
4. Zasady zgłaszania naruszeń ochrony danych osobowych do organu nadzorczego i postępowania z nimi regulują odrębne przepisy.

ROZDZIAŁ XII**Przeprowadzenie oceny skutków dla ochrony danych osobowych****§ 17.**

1. Ocenę skutków dla ochrony danych osobowych planowanych procesów przetwarzania przeprowadza się, jeżeli dany rodzaj przetwarzania – w szczególności z użyciem nowych technologii – ze względu na swój charakter, zakres, kontekst i cele z dużym prawdopodobieństwem może powodować wysokie ryzyko naruszenia praw i wolności osób fizycznych.
2. Ocena skutków dla ochrony danych osobowych przeprowadzana jest przez komórkę organizacyjną Ministerstwa, w której będzie odbywało się lub odbywa się przetwarzanie danych osobowych wymagające przeprowadzenia oceny skutków dla ochrony danych osobowych.
3. Komórka organizacyjna realizująca proces wskazany w ust. 1 jest obowiązana skonsultować z IOD w szczególności kwestie dotyczące:
 - 1) faktu, czy należy przeprowadzić ocenę skutków dla ochrony danych osobowych;
 - 2) metodologii przeprowadzenia oceny skutków dla ochrony danych osobowych;
 - 3) zabezpieczeń (w tym środków technicznych i organizacyjnych) stosowanych do łagodzenia wszelkich zagrożeń naruszenia praw i wolności osób, których dane dotyczą;
 - 4) prawidłowości przeprowadzonej oceny skutków dla ochrony danych osobowych i zgodności jej wyników z RODO (czy należy kontynuować przetwarzanie, czy też nie, oraz jakie zabezpieczenia należy stosować).
4. Za przeprowadzenie oceny skutków dla ochrony danych osobowych odpowiedzialny jest kierujący komórką organizacyjną, w której właściwości pozostaje proces.

§ 18.

1. Ocena skutków dla ochrony danych osobowych zawiera co najmniej następujące elementy:
 - 1) opis planowanych operacji przetwarzania i celów przetwarzania, w tym gdy ma to zastosowanie – prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez Ministerstwo;
 - 2) ocenę, czy operacje przetwarzania są niezbędne oraz proporcjonalne w stosunku do celów;
 - 3) ocenę ryzyka naruszenia praw lub wolności osób, których dane dotyczą;
 - 4) środki planowane w celu zaradzenia ryzyku, w tym zabezpieczenia oraz środki i mechanizmy bezpieczeństwa mające zapewnić ochronę danych osobowych i wykazać przestrzeganie RODO, z uwzględnieniem praw i prawnie uzasadnionych interesów osób, których dane dotyczą, i innych osób, których sprawa dotyczy.
2. W razie potrzeby, przynajmniej gdy zmienia się ryzyko wynikające z procesu przetwarzania, kierujący komórką organizacyjną, który odpowiada za dany proces, dokonuje przeglądu, by stwierdzić, czy przetwarzanie odbywa się zgodnie z oceną skutków dla ochrony danych osobowych.
3. W sytuacji, o której mowa w ust. 2, kierujący komórką organizacyjną sporządza notatkę, która zawiera w szczególności elementy wskazane w ust. 1 po uwzględnieniu zmian. Kopia notatki przekazywana jest do IOD.
4. Nie przeprowadza się oceny skutków dla ochrony danych osobowych w przypadku, o którym mowa w art. 35 ust. 10 RODO.

§ 19.

1. Jeżeli przeprowadzona ocena skutków dla ochrony danych osobowych wskaże, że przetwarzanie powodowałoby wysokie ryzyko, gdyby Administrator nie zastosował środków w celu zminimalizowania tego ryzyka, przed rozpoczęciem przetwarzania Administrator konsultuje się z organem nadzorczym.
2. Komórka organizacyjna, która przeprowadziła ocenę, konsultuje się z UODO za pośrednictwem IOD, przedstawiając następujące informacje:
 - 1) jeżeli ma to zastosowanie – odpowiednie obowiązki Administratora, współadministratorów oraz podmiotów przetwarzających uczestniczących w przetwarzaniu;
 - 2) cele i sposoby zamierzonego przetwarzania;
 - 3) środki i zabezpieczenia mające chronić prawa i wolności osób, których dane dotyczą;
 - 4) dane kontaktowe IOD;
 - 5) ocenę skutków dla ochrony danych;
 - 6) wszelkie inne informacje, których zażąda organ nadzorczy.

ROZDZIAŁ XIII
Inspektor Ochrony Danych (IOD)

§ 20.

1. W celu zapewnienia przestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych w Ministerstwie funkcjonuje IOD powołany przez administratora.
2. IOD wykonuje zadania, o których mowa w art. 39 RODO, w szczególności:
 - 1) opiniuje projekty aktów normatywnych, aktów wewnętrznych, umów i innych dokumentów związanych z ochroną danych osobowych;
 - 2) informuje Administratora i użytkowników o obowiązkach spoczywających na nich z mocy RODO oraz wynikających z innych przepisów w zakresie ochrony danych osobowych;
 - 3) doradza użytkownikom w zakresie obowiązków spoczywających na nich z mocy RODO oraz innych przepisów w zakresie ochrony danych osobowych; działanie to IOD realizuje przez przygotowywanie opinii, notatek służbowych, udział w ocenie skutków dla ochrony danych osobowych;
 - 4) prowadzi szkolenia, w tym wstępne, warsztaty oraz udziela porad i konsultacji użytkownikom w zakresie ochrony danych osobowych;
 - 5) monitoruje przestrzeganie przepisów z zakresu ochrony danych osobowych oraz regulacji wewnętrznych dotyczących ochrony danych osobowych wdrożonych w Ministerstwie; działanie to IOD realizuje w szczególności przez przeprowadzanie czynności monitoringowych, w ramach których zbiera informacje w celu identyfikacji czynności przetwarzania oraz przeprowadza analizę zgodności tego przetwarzania;
 - 6) zapewnia obsługę adresu e-mail: iodo@mrips.gov.pl, w tym koordynuje udzielanie odpowiedzi na zapytania wysyłane na ten adres;
 - 7) koordynuje procedurę rozpatrywania wniosków, o których mowa w art. 15–22 RODO skierowanych do Ministerstwa za pośrednictwem adresu e-mail: iodo@mrips.gov.pl oraz w przypadku, gdy wniosek dotyczy więcej niż jednej komórki organizacyjnej;
 - 8) udziela zaleceń co do oceny skutków dla ochrony danych osobowych oraz monitoruje wykonanie oceny skutków dla ochrony danych osobowych;
 - 9) współpracuje z UODO i pełni funkcję punktu kontaktowego dla organu nadzorczego w kwestiach związanych z przetwarzaniem, w tym z uprzednimi konsultacjami, oraz w stosownych przypadkach prowadzi konsultacje w innych sprawach;

- 10) prowadzi rejestr czynności przetwarzania oraz rejestr kategorii czynności przetwarzania Ministerstwa dbając o kompletność i spójność zawartych w nich informacji.
3. W trakcie realizacji swoich zadań IOD posiada, w niezbędnym zakresie, dostęp do wszystkich danych osobowych przetwarzanych w Ministerstwie.
4. IOD nie podejmuje działań, które prowadziłyby do przejścia przez niego obowiązków, odpowiedzialności lub uprawnień administratora.
5. IOD podlega bezpośrednio Ministrowi, któremu składa roczne sprawozdanie w zakresie podejmowanych działań, z zastrzeżeniem § 23 ust. 5.
6. Administrator może powołać zastępcę lub zastępców IOD. Zastępca IOD w czasie nieobecności IOD wykonuje jego zadania.

ROZDZIAŁ XIV

Środki techniczne i organizacyjne zapewniające bezpieczeństwo danych osobowych przetwarzanych w Ministerstwie

§ 21.

1. Środki techniczne i organizacyjne w systemach informatycznych stosowane w celu zapewnienia bezpieczeństwa danych osobowych przetwarzanych w Ministerstwie są określone w PBI. Za ich wdrożenie odpowiada Dyrektor DI.
2. Środki techniczne i organizacyjne dotyczące fizycznego dostępu do obszaru, w którym przetwarzane są dane osobowe, są określone w regulacjach wewnętrznych Ministerstwa. Za ich wdrożenie odpowiada Dyrektor BA.
3. Środki techniczne i organizacyjne, o których mowa w ust. 1 i 2, zostały dobrane na podstawie przeprowadzonej analizy ryzyka, w której uwzględniono następujące elementy:
 - 1) stan wiedzy technicznej;
 - 2) koszt wdrożenia środków technicznych i organizacyjnych;
 - 3) charakter przetwarzania, przez który należy rozumieć częstotliwość, czasowość, długoterminowość, masowość przetwarzania;
 - 4) zakres przetwarzania (katalog operacji na danych osobowych);
 - 5) kontekst przetwarzania, czyli kategorie przetwarzanych danych, kategorie osób, których dane dotyczą, okoliczności zbierania i dalszego przetwarzania, otoczenie i zagrożenia dla bezpieczeństwa i integralności danych;
 - 6) cele przetwarzania.
4. W doborze i stosowaniu środków ochrony przetwarzanych danych osobowych szczególną uwagę należy zwracać na należyte ich zabezpieczenie przed udostępnieniem osobom nieuprawnionym, kradzieżą, uszkodzeniem, nieuprawnioną modyfikacją, utratą lub zniszczeniem.

ROZDZIAŁ XV

Analiza ryzyka w obszarze ochrony danych osobowych

§ 22.

1. W Ministerstwie analiza ryzyka dla procesów, w ramach których przetwarzane są dane osobowe przeprowadzana jest zgodnie z wewnętrznymi regulacjami w tym zakresie.
2. Sposób przeprowadzania i dokumentowania wyników analizy ryzyka wskazanej w ust. 1 opisują odrębne regulacje obowiązujące w Ministerstwie.

3. Analiza ryzyka dla procesów, w ramach których przetwarzane są dane osobowe, jest przeprowadzana również w następujących przypadkach:
 - 1) naruszenia ochrony danych osobowych, o której mowa w rozdziale XI;
 - 2) przeprowadzania oceny skutków dla ochrony danych osobowych, o której mowa w rozdziale XII.
4. W sytuacji wskazanej w ust. 3 pkt 1 przeprowadzana jest ocena ryzyka prywatności tj. oceny prawdopodobieństwa naruszenia praw i wolności osób, których dane dotyczą i wiążących się z tym potencjalnych skutków. Ocena jest niezbędna do identyfikacji środków zaradczych i do wydania rekomendacji w celu zaradzenia naruszeniu.
5. W sytuacji wskazanej w ust. 3 pkt 2 analiza ryzyka przeprowadzana jest z uwzględnieniem:
 - 1) oceny ryzyka przetwarzania, tj. stopnia zagrożenia dla poufności, integralności i dostępności informacji, wyrażonego jako prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia i szkodliwości jego skutków;
 - 2) oceny ryzyka prywatności, tj. prawdopodobieństwa naruszenia praw i wolności osób, których dane dotyczą i wiążących się z tym potencjalnych skutków.

ROZDZIAŁ XVI

Obowiązki użytkowników i odpowiedzialność za przetwarzanie danych osobowych

§ 23.

1. Członkowie Kierownictwa Ministerstwa sprawują, zgodnie z ustalonym podziałem pracy w kierownictwie, nadzór nad przetwarzaniem danych osobowych w podległych komórkach organizacyjnych.
2. Członek Kierownictwa Ministerstwa, z zastrzeżeniem § 17, jest uprawniony do wykonywania wszystkich czynności administratora, w zakresie w jakim jest to niezbędne do wykonywania jego zadań – zgodnie z ustalonym podziałem pracy w kierownictwie.
3. Członek Kierownictwa Ministerstwa, zgodnie z ustalonym podziałem pracy w kierownictwie, jest uprawniony do zawierania umów i porozumień dotyczących przetwarzania danych osobowych, w tym umów powierzenia przetwarzania danych osobowych, a także zawierania aneksów do tych umów i porozumień.
4. Udzielenie dalszego pełnomocnictwa do zawierania umów i porozumień dotyczących przetwarzania danych osobowych, w tym umów powierzenia przetwarzania danych osobowych następuje zgodnie z obowiązującą procedurą wydawania e-upoważnień i e-pełnomocnictw.
5. Dyrektor Generalny Ministerstwa, w imieniu Ministra wykonuje czynności administratora wobec IOD, w szczególności:
 - 1) właściwie i niezwłocznie włącza IOD we wszystkie sprawy dotyczące ochrony danych osobowych w Ministerstwie, zgodnie z art. 38 ust. 1 RODO;
 - 2) wspiera IOD w wypełnianiu jego zadań, zapewnia mu zasoby niezbędne do wykonywania jego zadań oraz utrzymania wiedzy fachowej oraz zapewnia dostęp do danych osobowych i operacji przetwarzania, zgodnie z art. 38 ust. 2 RODO;
 - 3) wyznacza IOD zadania i obowiązki niewynikające z RODO jedynie w zakresie niepowodującym konfliktu interesów, zgodnie z art. 38 ust. 6 RODO.

§ 24.

1. Do zadań kierujących komórkami organizacyjnymi należy, w zakresie właściwości tych komórek, wykonywanie czynności administratora niezastrzeżonych do właściwości innych podmiotów, w szczególności:
 - 1) zbieranie, przechowywanie, udostępnianie i usuwanie danych osobowych;

- 2) zawieranie umów i porozumień dotyczących przetwarzania danych osobowych, w tym umów powierzenia przetwarzania danych osobowych na podstawie posiadanego upoważnienia lub pełnomocnictwa;
 - 3) prowadzenie rejestru umów powierzenia przetwarzania danych osobowych;
 - 4) przeprowadzanie analizy projektowanych czynności przetwarzania danych osobowych w zakresie określonym w rozdziale XII, w tym przeprowadzanie analizy ryzyka naruszenia praw lub wolności osób fizycznych oraz oceny skutków dla ochrony danych osobowych
 - 5) realizacja obowiązku informacyjnego, o którym mowa w rozdziale VII;
 - 6) rozpatrywanie wniosków, o których mowa w art. 15–22 RODO, niepozostających we właściwości IOD, w terminie określonym w art. 12 ust. 3 i 4 RODO oraz niezwłoczna realizacja praw osób, których dane dotyczą;
 - 7) zgłaszanie konieczności wprowadzenia zmian w rejestrze czynności przetwarzania danych i rejestrze kategorii czynności przetwarzania;
 - 8) współpraca z IOD przy realizacji jego zadań;
 - 9) informowanie IOD o pracach dotyczących planowania/projektowania/przygotowania przedsięwzięć o charakterze programowym, legislacyjnym lub projektowym, jeżeli ich realizacja będzie związana z przetwarzaniem danych osobowych oraz umożliwienie IOD włączenia się w te prace;
 - 10) zapewnienie prawidłowego przetwarzania danych osobowych, z zastrzeżeniem zadań przypisanych DI, BA i BKA.
2. Do zadań kierujących komórkami organizacyjnymi pełniącymi funkcję Instytucji Zarządzających Programami Operacyjnymi oraz kierującego komórką organizacyjną odpowiedzialną za koordynację realizacji Programów Operacyjnych należy realizacja zadań administratora, o których mowa w ust. 1, w zakresie właściwości tych komórek.
3. Kierujący komórką organizacyjną może wyznaczać koordynatora ds. ochrony danych osobowych w celu realizacji niektórych lub wszystkich zadań, o których mowa w § 28 Polityki. Zakres uprawnień i obowiązków koordynatora ds. ochrony danych osobowych określa opis stanowiska pracy. O wyznaczeniu koordynatora oraz o zakresie jego działania kierujący komórką organizacyjną informuje niezwłocznie IOD.

§ 25.

Do zadań Dyrektora BKA należy:

- 1) wydawanie upoważnień do przetwarzania danych osobowych dla użytkowników;
- 2) prowadzenie rejestru wydanych upoważnień.

§ 26.

Do zadań kierującego BA należy zapewnienie w Ministerstwie warunków umożliwiających wdrożenie standardowych środków organizacyjnych i technicznych przetwarzania danych osobowych w postaci papierowej dla procesów, których to dotyczy.

§ 27.

Do zadań kierującego DI należy:

- 1) zapewnienie w Ministerstwie warunków umożliwiających wdrożenie standardowych środków organizacyjnych i technicznych przetwarzania danych osobowych w systemach teleinformatycznych;
- 2) opracowanie oraz opiniowanie projektów wewnętrznych aktów normatywnych Ministerstwa w zakresie przetwarzania danych osobowych w systemach teleinformatycznych.

§ 28.

Do zadań koordynatora ds. ochrony danych osobowych w komórce organizacyjnej należy:

- 1) współpraca z IOD w zakresie przetwarzania danych osobowych w komórce organizacyjnej;
- 2) prowadzenie rejestru czynności i rejestru kategorii czynności przetwarzania danych;
- 3) prowadzenie rejestru wydanych upoważnień;
- 4) przeprowadzanie, jeżeli zaistnieje taka konieczność, czynności monitoringu przestrzegania zasad przetwarzania danych osobowych w komórce organizacyjnej oraz czynności kontrolnych w podmiotach, którym zostało powierzone przetwarzanie danych osobowych – w odniesieniu do kategorii czynności przetwarzania wskazanych w upoważnieniu/pełnomocnictwie wydanym przez właściwego członka Kierownictwa.

§ 29.

1. Użytkownicy są w szczególności obowiązani do:

- 1) przetwarzania danych osobowych zgodnie z RODO i Polityką oraz innymi regulacjami wewnętrznymi oraz zgodnie z celem, dla którego te dane zostały zebrane;
 - 2) zachowania w tajemnicy danych osobowych oraz sposobów ich zabezpieczania, również po ustaniu zatrudnienia lub innego zobowiązania wynikającego z zawartych umów;
 - 3) zabezpieczenia danych osobowych przed ich utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem, zmianą lub udostępnieniem osobom nieupoważnionym przez:
 - a) przestrzeganie procedur właściwego użytkownika systemów informatycznych, w których przetwarza się dane osobowe, w tym nieujawnianie innym użytkownikom swoich loginów i haseł,
 - b) zabezpieczenie dokumentów w postaci papierowej, zawierających dane osobowe oraz zabezpieczanie dostępu do danych osobowych przetwarzanych w systemie informatycznym na stanowisku pracy
 - w pomieszczeniach służbowych lub wyznaczonych ich częściach a w przypadku pracy zdalnej stosowania analogicznych środków w miejscu jej wykonywania;
 - 4) bezwzględnego przestrzegania zasad bezpieczeństwa przetwarzania danych w systemach teleinformatycznych, określonych w PBI;
 - 5) niszczenia wszystkich niepodlegających archiwizacji, zbędnych dokumentów zawierających dane osobowe;
 - 6) uczestniczenia w okresowych szkoleniach z obszaru ochrony danych osobowych;
 - 7) współpracy z IOD przy realizacji jego zadań.
2. Za naruszenie obowiązków w zakresie ochrony danych osobowych pracownicy podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej, wynikającej z przepisów o służbie cywilnej, lub porządkowej, wynikającej z przepisów prawa pracy.
3. Użytkownicy niebędący pracownikami, za naruszenie obowiązków, o których mowa w ust. 1, podlegają odpowiedzialności przewidzianej w umowach lub w innych aktach i dokumentach, na podstawie których przetwarzają dane osobowe.
4. Każdy użytkownik, przed rozpoczęciem przetwarzania danych osobowych, jest obowiązany zapoznać się z przepisami i procedurami dotyczącymi ochrony danych osobowych, w tym w szczególności z RODO i ustawą o ochronie danych osobowych, a także z obowiązującą w Ministerstwie Polityką i innymi regulacjami wewnętrznymi dotyczącymi ochrony danych osobowych.
5. Użytkownicy, w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie Polityki lub nawiązania stosunku prawnego zobowiązującego ich do stosowania Polityki, potwierdzają zapoznanie się z Polityką, składając oświadczenie według wzoru stanowiącego załącznik nr 10 do zarządzenia, tak aby w sposób jednoznaczny zapewnić potwierdzenie tego faktu w zakresie spełnienia zasady rozliczalności. Oświadczenie jest składane w postaci elektronicznej. Oświadczenia gromadzone są w BKA.

-
6. W przypadku długotrwałej nieobecności użytkownika okres 14 dni liczony jest od pierwszego dnia po ustaniu tej nieobecności.

Załącznik nr 2**Postępowanie w zakresie udzielenia upoważnienia do przetwarzania danych osobowych****CEL PROCEDURY**

Przedstawienie sposobu postępowania dotyczącego wydawania upoważnienia do przetwarzania danych osobowych.

ODPOWIEDZIALNI ZA WYKONANIE PROCEDURY

1. Dyrektor BKA – w zakresie wydawania upoważnień do przetwarzania danych osobowych na mocy wydanego upoważnienia przez Ministra.
2. BKA – w zakresie gromadzenia upoważnień, o których mowa w ww. procedurze.
3. Kierujący komórkami organizacyjnymi Ministerstwa – w zakresie występowania z wnioskiem o nadanie upoważnienie do przetwarzania danych osobowych dla podległych pracowników oraz innych osób im podległych (stażystów, praktykantów, wolontariuszy oraz osób realizujących zadania na podstawie umowy cywilnoprawnej na rzecz danej komórki organizacyjnej).

POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Dyrektor BKA wydaje upoważnienia do przetwarzania danych osobowych dla użytkowników w zakresie posiadanych przez siebie upoważnień.
2. Upoważnienia przygotowywane są przez pracownika wyznaczonego przez Dyrektora BKA.

POSTANOWIENIA SZCZEGÓŁOWE PROCEDURY

1. Kierujący komórką organizacyjną występuje do Dyrektora BKA z wnioskiem o wydanie upoważnienia do przetwarzania danych osobowych dla pracowników oraz innych osób mu podległych (osób wykonujących na rzecz Ministerstwa zadania wymagające przetwarzania danych osobowych) w związku z:
 - 1) podjęciem pracy w Ministerstwie,
 - 2) zmianą zakresu obowiązków skutkującą zmianą zakresu przetwarzanych danych,
 - 3) zmianą stanowiska pracy skutkującą zmianą zakresu przetwarzanych danych;
 - 4) zmianą komórki organizacyjnej Ministerstwa,
 - 5) organizacją stażu lub praktyki lub wolontariatu,
 - 6) realizacją umowy cywilnoprawnej– jeżeli realizowane przez nich zadania wiążą się z przetwarzaniem danych osobowych w Ministerstwie.
2. Wzór wniosku o wydanie upoważnienia stanowi część niniejszej procedury.
3. Upoważnienie do przetwarzania danych osobowych zawiera w szczególności:
 - 1) imię i nazwisko osoby, która będzie przetwarzała dane osobowe;
 - 2) stanowisko i nazwę departamentu/biura, w którym pracuje osoba upoważniona do przetwarzania danych – jeżeli ma to zastosowanie;
 - 3) procesy, w ramach których osoba upoważniona do przetwarzania danych będzie przetwarzać dane osobowe (zgodnie z rejestrem czynności właściwym dla danej komórki organizacyjnej) – jeżeli ma to zastosowanie;

- 4) nr umowy cywilnoprawnej, w ramach której dane osobowe będą przetwarzane – jeżeli ma to zastosowanie;
 - 5) systemy informatyczne, w ramach których dane osobowe będą przetwarzane;
 - 6) czas obowiązywania upoważnienia;
 - 7) oświadczenie o poufności.
4. Rejestr upoważnień do przetwarzania danych osobowych w Ministerstwie prowadzi Dyrektor BKA.
5. Rejestr upoważnień w danej komórce organizacyjnej Ministerstwa prowadzi kierujący komórką organizacyjną
6. Rejestry, o których mowa w ust. 4 i 5 zawierają następujące dane:
- 1) komórka organizacyjna;
 - 2) imię i nazwisko upoważnionego;
 - 3) stanowisko służbowe w przypadku pracownika lub informacja formie wykonywania pracy na rzecz Ministerstwa (stażysta, praktykant, wolontariusz, umowa cywilnoprawna);
 - 4) data wydania upoważnienia;
 - 5) data ustania upoważnienia;
 - 6) wskazanie procesu przetwarzania danych osobowych, w ramach którego użytkownik będzie przetwarzał dane (z rejestru czynności przetwarzania danych osobowych);
 - 7) rodzaj przetwarzanych danych (zwykłe, szczególne);
 - 8) informacja o zmianie nazwiska osoby upoważnionej;
 - 9) informacja o zmianie stanowiska służbowego niestanowiącej podstawy do zmiany zakresu upoważnienia.
7. Mogą być prowadzone dodatkowe rejestry upoważnień do przetwarzania danych w przypadku, gdy wynika to z zawartej umowy lub porozumienia w sprawie powierzenia przetwarzania danych osobowych.
8. Kierujący komórkami organizacyjnymi pełniącymi funkcję Instytucji Zarządzających Programami Operacyjnymi oraz kierujący komórką organizacyjną odpowiedzialną za koordynację realizacji Programów Operacyjnych prowadzą rejestry upoważnień udzielonych w związku z realizacją Programów Operacyjnych.
9. Upoważnienie do przetwarzania danych osobowych może być w każdym czasie odwołane przez Dyrektora BKA na wniosek administratora lub kierującego komórką organizacyjną.
10. Imienne upoważnienia do przetwarzania danych osobowych tracą moc z dniem ustania stosunku prawnego, na podstawie którego upoważniony wykonuje czynności w komórce organizacyjnej Ministerstwa lub zmiany zakresu obowiązków powodującej zaprzestanie lub zmianę zakresu przetwarzania danych osobowych określonego w upoważnieniu.
11. Kierujący komórką organizacyjną niezwłocznie informuje Dyrektora BKA o okolicznościach, o których mowa w ust. 10.
12. Kierujący komórką organizacyjną niezwłocznie informuje BKA również o zmianie nazwiska osoby upoważnionej do przetwarzania danych, o zmianie stanowiska służbowego nieskutkującej zmianą zakresu przetwarzania danych.

WZÓR

Wniosek o wydanie upoważnienia do przetwarzania danych osobowych

Data wystawienia

1. Wniosek o wydanie upoważnienia dla:

l.p.	Imię i nazwisko	Stanowisko / status (stażysta / praktykant/ wolontariusz / realizacja umowy cywilnoprawnej)	Departament/Biuro	Okres obowiązywania

2. Wnoszę o wydanie upoważnienia do przetwarzania danych osobowych w związku z:

- 1) aktualizacją posiadanego upoważnienia do przetwarzania danych osobowych;
- 2) podjęciem pracy w MRiPS;
- 3) zmianą zakresu obowiązków;
- 4) zmianą stanowiska pracy lub komórki organizacyjnej;
- 5) zawarciem umowy cywilnoprawnej nr z dnia
- 6) organizacją stażu/praktyki/wolontariatu¹.

3. Główne systemy informatyczne, w których następuje przetwarzanie danych to:

- 1)
- 2)
- 3)

4. Dane osobowe będą przetwarzane w ramach następujących procesów (zgodnie z rejestrem czynności właściwym dla danej komórki organizacyjnej)

- 1)
- 2)

5. Okres na jaki ma być udzielone upoważnienie¹:

- 1) na czas trwania stosunku pracy (umowa na czas nieokreślony);
- 2) do dnia..... (w przypadku pozostałych osób, które będą przetwarzały dane osobowe w imieniu administratora),

6. Kategorie danych, które będą przetwarzane

- 1) zwykle;
- 2) szczególne².

Podpis Dyrektora Departamentu/Biura

¹ Niewłaściwe skreślić.

² Dane szczególne to w szczególności: informacje o stanie zdrowia, przynależności do związków zawodowych, biometria, informacje o orientacji seksualnej, pochodzeniu etnicznym.

Oświadczenie

1. *Zobowiązuję się do przetwarzania danych osobowych zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) oraz zgodnie z obowiązującymi w Ministerstwie regulacjami wewnętrznymi.*
2. *Oświadczam, że znane mi są przepisy dotyczące ochrony danych osobowych.*
3. *Zobowiązuję się do zapewnienia ochrony przetwarzanych danych osobowych, a w szczególności zapewnienia ich bezpieczeństwa przed udostępnieniem, zabraniem, uszkodzeniem oraz modyfikacją lub zniszczeniem. Zobowiązuję się do natychmiastowego zgłaszania zaobserwowanej próby lub faktu naruszenia zabezpieczenia fizycznego pomieszczenia, bezpieczeństwa danych lub systemu informatycznego Inspektorowi Ochrony Danych.*
4. *Zobowiązuję się do zachowania poufności i nieujawniania osobom trzecim informacji dotyczących przetwarzanych danych.*
5. *Zobowiązuję się do nierozpowszechniania i niewykorzystywania poufnych informacji zdobytych w trakcie wykonywania powierzonych prac, w szczególności informacji dotyczących funkcjonowania systemów służących do przetwarzania danych osobowych, do których zostałam(-em) upoważniona(-y) oraz haseł i zasad dostępu do tych systemów także po ustaniu umowy wiążącej mnie z Ministerstwem. Z chwilą ustania umowy zobowiązuję się do niezwłocznego zwrócenia Ministerstwu wszelkich dokumentów oraz innych materiałów dotyczących danych osobowych.*
6. *Przyjmuję do wiadomości, iż przetwarzanie danych osobowych z naruszeniem udzielonego upoważnienia może skutkować poniesieniem odpowiedzialności dyscyplinarnej i karnej.*

data i podpis użytkownika

Załącznik Nr 3**Postępowanie dotyczące sporządzania rejestru czynności przetwarzania danych oraz rejestru kategorii czynności przetwarzania danych****CEL PROCEDURY**

Zapewnienie przez administratora zgodności działania z RODO (art. 5 ust. 2 RODO), czyli zasadami i warunkami przetwarzania danych osobowych.

ODPOWIEDZIALNI ZA WYKONANIE PROCEDURY

kierujący komórkami organizacyjnymi – w zakresie aktualności i poprawności informacji zawartych w rejestrach częściowych w ramach realizowanych procesów przetwarzania danych osobowych w komórce organizacyjnej.

IOD – w zakresie prowadzenia rejestru czynności przetwarzania danych osobowych i rejestru kategorii czynności dla Ministerstwa.

POSTANOWIENIA OGÓLNE PROCEDURY

1. Rejestr czynności przetwarzania danych i rejestr kategorii czynności przetwarzania danych dla Ministerstwa tworzy się na podstawie rejestrów częściowych tworzonych przez każdą komórkę organizacyjną Ministerstwa.
2. Rejestry częściowe są zatwierdzane przez dyrektorów komórek organizacyjnych przez wysyłanie za pośrednictwem eDok do IOD.
3. Za sporządzenie rejestru czynności przetwarzania i rejestru kategorii czynności przetwarzania danych dla Ministerstwa odpowiada IOD.
4. IOD nie rzadziej niż dwa razy w roku występuje do komórek organizacyjnych w celu ustalenia, czy rejestr czynności przetwarzania oraz rejestr kategorii czynności przetwarzania Ministerstwa jest aktualny i kompletny.
5. W przypadku zmiany procesów przetwarzania oraz kategorii przetwarzania danych dla danej komórki organizacyjnej wykazanych w rejestrze częściowym komórka organizacyjna przekazuje do IOD zaktualizowany rejestr częściowy.
6. IOD ma prawo zgłosić uwagi do przekazanego przez komórkę organizacyjną zaktualizowanego rejestru częściowego.
7. Kierujący komórkami organizacyjnymi Ministerstwa mają obowiązek na bieżąco informować IOD o wszelkich zmianach w procesach przetwarzania danych osobowych realizowanych w swoich komórkach.
8. Rejestr czynności przetwarzania danych zawiera co najmniej następujące elementy:
 - 1) cel przetwarzania danych;
 - 2) przesłanki przetwarzania danych;
 - 3) kategorie osób, których dane są przetwarzane;
 - 4) zakres przetwarzania danych;
 - 5) podmioty przetwarzające, którym dane są powierzane;
 - 6) odbiorcy danych, którym dane są udostępnione;
 - 7) termin usunięcia danych;
 - 8) sposób przetwarzania;

9) opis organizacyjnych i technicznych środków bezpieczeństwa;

10) data wprowadzenia zmiany.

9. Rejestr kategorii czynności przetwarzania danych zawiera co najmniej następujące elementy:

1) kategorie przetwarzań;

2) imię i nazwisko/nazwa administratora;

3) imię i nazwisko IOD;

4) nazwa państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej, do których dane są przekazywane;

5) opis organizacyjnych i technicznych środków bezpieczeństwa;

6) data wprowadzenia zmiany.

Załącznik nr 4**Postępowanie w zakresie zawierania umów lub porozumień w sprawie powierzenia przetwarzania danych osobowych****CEL PROCEDURY**

Zapewnienie zgodności z RODO (art. 5 ust. 2 RODO), czyli ze wskazanymi w tym akcie prawnym zasadami i warunkami przetwarzania danych osobowych.

ODPOWIEDZIALNI ZA WYKONANIE PROCEDURY

Kierujący komórką organizacyjną – w przypadku:

- 1) zamiaru powierzenia przetwarzania danych osobowych – za wybór podmiotu przetwarzającego spełniającego wymogi wskazane w art. 28 RODO;
- 2) zamiaru przyjęcia powierzenia przetwarzania danych osobowych – za realizację umowy w zakresie powierzenia przetwarzania danych.

IOD wraz z właściwym kierującym komórką organizacyjną odpowiada za czynności monitoringowe oraz kontrolne w zakresie przestrzegania przepisów RODO przez podmiot przetwarzający.

POSTANOWIENIA SZCZEGÓŁOWE PROCEDURY**Powierzenie przetwarzania danych przez Ministerstwo**

1. Dyrektorzy komórek organizacyjnych obowiązani są informować IOD z tygodniowym wyprzedzeniem o zamiarze powierzenia przetwarzania danych osobowych i przekazać mu niezbędne informacje w tym zakresie, tj. szczegółowy opis na czym ma polegać przetwarzanie danych osobowych przez podmiot przetwarzający w celu uzgodnienia z IOD kryteriów wyboru podmiotu przetwarzającego.
2. Konsultacje z IOD, o których mowa w ust. 1, muszą odbyć się w szczególności przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. poz. 2019, z późn. zm.), a jeżeli nie jest wymagane stosowanie ustawy – przed inną procedurą wyboru kontrahenta.
3. Każda umowa, porozumienie lub aneks w sprawie powierzenia przetwarzania danych osobowych musi być uzgadniany z IOD.
4. IOD ma prawo do występowania do komórek organizacyjnych o przekazanie informacji na temat zawartych umów, porozumień lub aneksów w sprawie powierzenia przetwarzania danych w imieniu Ministra.
5. Umowa w zakresie powierzenia przetwarzania danych osobowych powinna w szczególności zawierać:
 - 1) cel przetwarzania danych;
 - 2) oświadczenie procesora o zapewnieniu wystarczających gwarancji wdrożenia odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych, by przetwarzanie powierzonych danych osobowych spełniało wymogi prawem przewidziane i chroniło prawa osób, których dane dotyczą;
 - 3) rodzaj i zakres przekazanych danych;
 - 4) informacje o zasadach dotyczących przeprowadzania audytu lub kontroli w podmiotach przetwarzających dane osobowe w imieniu Ministra;
 - 5) informacje o sposobie upoważniania osób, które w imieniu procesora będą przetwarzały dane osobowe;
 - 6) informacje o sposobach zgłaszania naruszeń z zakresu ochrony danych osobowych;

7) informacje o sposobach postępowania z danymi osobowymi po zakończeniu realizacji umowy.

Ministerstwo jako podmiot przetwarzający

1. Dyrektorzy komórek organizacyjnych mają obowiązek informowania IOD o planowanym powierzeniu Ministrowi przetwarzania danych osobowych w drodze umowy lub porozumienia z tygodniowym wyprzedzeniem, aby umożliwić IOD zajęcie stanowiska w przedmiotowej kwestii.
2. Każda umowa lub porozumienie lub aneks w sprawie powierzenia przetwarzania danych osobowych musi być uzgadniany z IOD.

Załącznik nr 5**WZÓR****Minimalny zakres danych ujętych w klauzuli informacyjnej w przypadku zbierania danych od osoby, której dane dotyczą**

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO) informuję:

1. Administratorem Pani/ Pana¹ danych osobowych jest Minister Rodziny i Polityki Społecznej z siedzibą w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 1/3/5, 00 513 Warszawa.
2. Z administratorem danych można się skontaktować przez adres mailowy info@mrips.gov.pl, lub pisemnie na adres siedziby administratora.
3. Z Inspektorem Ochrony Danych można się kontaktować we wszystkich sprawach dotyczących przetwarzania danych osobowych w szczególności w zakresie korzystania z praw związanych z ich przetwarzaniem przez adres mailowy iodo@mrips.gov.pl lub pisemnie na adres siedziby administratora.
4. Podstawą prawną przetwarzania Pani/Pana¹ danych jest¹:
 - 1) art. 6 ust 1 lit. b RODO, tj. przetwarzanie jest niezbędne do wykonania umowy, której stroną jest osoba, której dane dotyczą, lub do podjęcia działań na żądanie osoby, której dane dotyczą, przed zawarciem umowy;
 - 2) art. 6 ust. 1 lit. c RODO, tj. przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze w związku z (należy wskazać proces lub przepis prawa, z którego wynika konieczność przetwarzania danych);
 - 3) art. 6 ust. 1 lit. e RODO, tj. przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zdania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej Ministrowi w związku z (należy wskazać proces, z którym wiąże się konieczność przetwarzania danych);
 - 4) art. 6 ust. 1 lit. f RODO, tj. przetwarzanie jest niezbędne do celów wynikających z prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez administratora, tj. (należy wskazać proces, z którym wiąże się konieczność przetwarzania danych)
5. Pani/Pana¹ dane przetwarzane są w celu (wskazać cel).
6. Pani/Pana¹ dane osobowe mogą być udostępnione (wskazać podmioty, którym dane mogą być udostępnione).
7. Pani/Pana¹ dane będą przechowywane do momentu wygaśnięcia obowiązku przechowywania danych wynikającego z przepisów, tj. przez okres (wskazać okres).
8. Przysługuje Pani/Panu¹ prawo do dostępu do swoich danych osobowych, prawo żądania ich sprostowania oraz ograniczenia ich przetwarzania.
9. Przysługuje Pani/ Panu¹ prawo do żądania usunięcia danych osobowych, jeżeli dane osobowe nie są niezbędne do celów, w których zostały zebrane lub w inny sposób przetwarzane².
10. W zakresie udostępnienia danych przysługuje Pani/Panu¹ prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania.

¹ Niepotrzebne skreślić.

² Uwzględnić w przypadku, gdy przetwarzanie odbywa się na podstawie zgody.

11. Przysługuje Pani/Panu¹ prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego zajmującego się ochroną danych osobowych w państwie członkowskim zwykłego pobytu, miejsca pracy lub miejsca popełnienia domniemanego naruszenia.
12. Pani/Pana¹ dane nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu.
13. Podanie danych osobowych jest dobrowolne/obowiązkowe¹ i wynika z wyżej wskazanych przepisów prawa ale niezbędne do rozpatrzenia Pani/Pana¹ sprawy.

Załącznik nr 6**WZÓR****Minimalny zakres danych ujętych w klauzuli informacyjnej w przypadku zbierania danych w sposób inny niż od osoby, której dane dotyczą**

Zgodnie z art. 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO) informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana¹ danych osobowych jest Minister Rodziny i Polityki Społecznej z siedzibą w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 1/3/5, 00 513 Warszawa.
2. Z administratorem danych można się skontaktować przez adres mailowy info@mrips.gov.pl lub pisemnie na adres siedziby administratora.
3. Z Inspektorem Ochrony Danych można się kontaktować we wszystkich sprawach dotyczących przetwarzania danych osobowych, w szczególności w zakresie korzystania z praw związanych z ich przetwarzaniem przez adres mailowy iodo@mrips.gov.pl lub pisemnie na adres siedziby administratora.
4. Podstawą prawną przetwarzania Pani/Pana³ danych jest¹:
 - 1) art. 6 ust. 1 lit. b RODO, tj. przetwarzanie jest niezbędne do wykonania umowy, której stroną jest osoba, której dane dotyczą, lub do podjęcia działań na żądanie osoby, której dane dotyczą, przed zawarciem umowy;
 - 2) art. 6 ust. 1 lit. c RODO, tj. przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze w związku z (należy wskazać proces lub przepis prawa, z którego wynika konieczność przetwarzania danych);
 - 3) art. 6 ust. 1 lit. e RODO, tj. przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej Ministrowi w związku z (należy wskazać proces, z którym wiąże się konieczność przetwarzania danych);
 - 4) art. 6 ust. 1 lit. f RODO, tj. przetwarzanie jest niezbędne do celów wynikających z prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez administratora, tj. (należy wskazać proces, z którym wiąże się konieczność przetwarzania danych).
5. Pani/Pana¹ dane zostały przekazane przez (należy wskazać kto jest źródłem danych).
6. Przetwarzanie danych osobowych obejmuje następujące kategorie Pani/Pana¹ danych: (należy wskazać dane, które są przetwarzane).
7. Pani/Pana¹ dane osobowe mogą być udostępniane (należy wskazać, komu dane mogą być udostępniane).
8. Pani/Pana¹ dane będą przechowywane do momentu wygaśnięcia obowiązku przechowywania danych wynikającego z przepisów, tj. przez okres (wskazać okres).
9. Przysługuje Pani/Pana¹ prawo do dostępu do swoich danych osobowych, prawo żądania ich sprostowania oraz ograniczenia ich przetwarzania.
10. Przysługuje Pani/Panu¹ prawo do żądania usunięcia danych osobowych⁴, jeżeli dane osobowe nie są niezbędne do celów, w których zostały zebrane lub w inny sposób przetwarzane.
11. W zakresie udostępnienia danych przysługuje Pani/Panu¹ prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania.
12. Przysługuje Pani/Panu¹ prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego zajmującego się ochroną danych osobowych w państwie członkowskim Pani/Pana¹ zwykłego pobytu, miejsca pracy lub miejsca popełnienia domniemanego naruszenia.
13. Pani/Pana¹ dane nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu.

³ Niepotrzebne skreślić.

⁴ Uwzględnić w przypadku, gdy przetwarzanie odbywa się na podstawie zgody.

Załącznik nr 7**Postępowanie dotyczące wniosku osoby w zakresie przysługujących jej praw****CEL PROCEDURY**

Sprecyzowanie i wdrożenie w Ministerstwie jednolitej i przejrzystej procedury postępowania w przypadku złożenia przez osobę, której dane dotyczą wniosku w zakresie przysługujących mu praw.

ODPOWIEDZIALNI ZA WYKONANIE PROCEDURY

1. Kierujący komórką organizacyjną Ministerstwa – w zakresie realizacji wniosku osoby, której dane dotyczą.
2. IOD – w zakresie koordynowania przyjmowania i rozpatrywania wniosków osób, których dane dotyczą oraz prowadzenia rejestru wniosków.

POSTANOWIENIA OGÓLNE PROCEDURY

1. IOD koordynuje przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków osób w zakresie praw związanych z ochroną danych osobowych wpływających do Ministerstwa.
2. Korespondencję pisemną lub przesłaną za pośrednictwem e-PUAP, której treść wskazuje na wniosek osoby w zakresie praw związanych z ochroną danych osobowych, Kancelaria Ogólna Ministerstwa rejestruje w elektronicznym systemie obiegu dokumentów i przekazuje do IOD.
3. Korespondencję przesłaną na adresy poczty elektronicznej: info@mrpips.gov.pl Wydział ds. Obywatelskich w Biurze Ministra przekazuje do IOD.
4. W przypadku korespondencji, o której mowa w ust. 2 i 3, IOD weryfikuje kompletność danych adresowych oraz informacji umożliwiających zidentyfikowanie komórki merytorycznej odpowiadającej za przetwarzanie tych danych.
5. W przypadku braku wystarczających informacji umożliwiających zidentyfikowanie komórki merytorycznej, do której powinien być przekazany wniosek, IOD występuje do osoby o uszczegółowienie informacji.
6. IOD przekazuje korespondencję do właściwej komórki, która jest obowiązana do zrealizowania wniosku. Projekt odpowiedzi na wniosek jest uzgadniany z IOD.
7. W przypadku braku możliwości realizacji wniosku, informację o przyczynach braku realizacji komórka merytoryczna właściwa do obsługi wniosku przesyła osobie oraz IOD.
8. W przypadku gdy korespondencja, której treść wskazuje na wniosek osoby w zakresie przysługujących jej praw związanych z ochroną danych osobowych, została przesłana bezpośrednio do komórki organizacyjnej Ministerstwa, komórka ta jest obowiązana do niezwłocznego przekazania wniosku do IOD.
9. Komórka właściwa w sprawie rozpatrzenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, informuje osobę, której wniosek dotyczy oraz IOD o sposobie załatwienia wniosku.

Prawa osób, których dane są przetwarzane w Ministerstwie, wymagające wniosku**Rozdział I**

1. Osoba, której dane dotyczą, jest uprawniona do uzyskania potwierdzenia, czy w Ministerstwie przetwarzane są jej dane osobowe.
2. W przypadku przetwarzania danych, osoba, której dane dotyczą ma prawo do uzyskania informacji w następującym zakresie:
 - 1) cel przetwarzania danych osobowych;
 - 2) kategorie danych osobowych, których dotyczy przetwarzanie;

- 3) odbiorcy lub kategorie odbiorców, którym dane osobowe zostały lub zostaną ujawnione, w szczególności odbiorcy w państwach trzecich lub organizacjach międzynarodowych;
 - 4) planowany okres przechowywania danych osobowych, a gdy nie jest to możliwe, kryteria ustalania tego okresu;
 - 5) prawo żądania od administratora sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania danych oraz do wniesienia sprzeciwu wobec takiego przetwarzania;
 - 6) prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego;
 - 7) źródło danych, jeżeli nie zostały zebrane od osoby, której dotyczą.
3. Jeżeli dane osobowe są przekazywane do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej, osoba, której dane dotyczą, ma prawo zostać poinformowana o odpowiednich zabezpieczeniach związanych z przekazaniem.
 4. Jeżeli osoba, której dane dotyczą, zwróci się z wnioskiem o dostarczenie kopii jej danych osobowych podlegających przetwarzaniu, żądanie takie realizuje się bezpłatnie. Za wszelkie kolejne kopie, o które zwróci się ta osoba, można pobrać opłatę zgodnie z cennikiem określonym dla wniosków o dostęp do informacji publicznej.
 5. Kopię danych wydaje się w postaci wydruku po ich przepisaniu lub skopiowaniu do ustrukturyzowanego powszechnie używanego formatu nadającego się do odczytu maszynowego. Nie wydaje się skanów dokumentów ani ich kserokopii, gdyż mogą zawierać dodatkowe dane niedotyczące osoby występującej z wnioskiem. Jeżeli osoba, której dane dotyczą, zwraca się o kopię drogą elektroniczną i jeżeli nie zaznaczy inaczej, informacji udziela się drogą elektroniczną, po jednoznacznej weryfikacji tożsamości osoby.

Rozdział II

Prawo do sprostowania danych

1. Osoba, której dane dotyczą, ma prawo żądania niezwłocznego sprostowania dotyczących jej danych osobowych, które są nieprawidłowe.
2. Osoba, której dane dotyczą, ma prawo żądania uzupełnienia niekompletnych danych osobowych, w tym przez przedstawienie dodatkowego oświadczenia.
3. Wniosek o sprostowanie lub uzupełnienie danych może być przekazany w formie pisemnej lub drogą elektroniczną na adres Ministerstwa. Pracownik, który w ramach wykonywanych zadań przetwarza dane osoby wnioskującej, obowiązany jest dokonać weryfikacji przetwarzanych danych. Uzupełnienie danych następuje z uwzględnieniem celów przetwarzania.
4. Prawo do sprostowania danych nie znajduje zastosowania do danych osobowych, w odniesieniu do których tryb ich sprostowania lub uzupełnienia określają odrębne przepisy.

Rozdział III

Prawo do żądania usunięcia danych

1. Osoba, której dane dotyczą, ma prawo żądać od administratora niezwłocznego usunięcia dotyczących go danych osobowych, a administrator ma obowiązek bez zbędnej zwłoki usunąć dane osobowe, jeżeli spełnione są przesłanki określone w art. 17 ust. 1 RODO.
2. W przypadku braku możliwości realizacji wniosku osoby, której dane dotyczą, z uwagi na przesłanki określone w art. 17 ust. 3 RODO, komórka właściwa do realizacji wniosku informuje osobę, której dane dotyczą o przyczynach nieuwzględnienia jej wniosku w całości lub w części.

Rozdział IV

Prawo do żądania ograniczenia przetwarzania

1. Osoba, której dane dotyczą, ma prawo żądania ograniczenia przetwarzania jego danych osobowych w przypadkach określonych w art. 18 RODO.
2. Ograniczenie przetwarzania oznacza, że dane osobowe można jedynie przechowywać. Inne formy przetwarzania mogą mieć miejsce wyłącznie za zgodą osoby, której dane dotyczą, lub w celu ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń, lub w celu ochrony praw innej osoby fizycznej lub prawnej, lub z uwagi na ważne względy interesu publicznego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego.
3. Ograniczenia przetwarzania dokonuje się przez odpowiednie oznaczenie danych osobowych, których dotyczy żądanie, przetwarzanych zarówno w formie tradycyjnej, jak i elektronicznej, tak aby każdy użytkownik upoważniony do przetwarzania tych danych był świadomy, że dane te można jedynie przechowywać.

Rozdział VI

Prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych

1. Jeżeli przetwarzanie oparte jest na przesłance wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub przesłance celów wynikających z prawnie uzasadnionych interesów, osoba, której dane dotyczą, z przyczyn związanych z jej szczególną sytuacją, ma prawo w dowolnym momencie wnieść sprzeciw wobec przetwarzania dotyczących go danych osobowych.
2. Komórka, w której dane takiej osoby są przetwarzane zaprzestaje przetwarzania danych osobowych, względem których wniesiono sprzeciw, chyba że wykaże istnienie ważnych prawnie uzasadnionych podstaw do przetwarzania, nadrzędnych wobec interesów, praw i wolności osoby, której dane dotyczą, lub podstaw do ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń.
3. W przypadku przyjęcia, że istnieją prawnie uzasadnione podstawy do przetwarzania, ważniejsze niż interes osoby wnioskującej, właściwa komórka organizacyjna informuje osobę wnioskującą o odmowie realizacji prawa wraz z uzasadnieniem decyzji.

Załącznik Nr 8**Minimalny zakres danych gromadzonych w związku z pozyskaniem zgody od osoby, której dane dotyczą, oraz ramowy wzór zgody**

Rejestr zgód powinien zawierać elementy pozwalające na identyfikację osoby, która zgody udzieliła, i okoliczności udzielenia zgody, w szczególności:

- 1) imię i nazwisko osoby;
- 2) adres lub adres poczty elektronicznej osoby;
- 3) data udzielenia zgody;
- 4) okoliczność, w związku z którą zgoda została udzielona.

WZÓR**Zgoda na przetwarzanie danych osobowych**

Wyrażam zgodę na przetwarzanie przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w Warszawie z siedzibą ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa moich danych osobowych zawartych w/ w zakresie w celu.....

Jestem świadoma(-my) przysługującego mi prawa do wycofania zgody, jak również faktu, że wycofanie zgody nie ma wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej wycofaniem.

Zgodę mogę odwołać przez wysłanie maila na adres iodo@mriips.gov.pl lub za pośrednictwem potwierdzonego profilu e-PUAP z informacją o jej odwołaniu (w treści maila wskażę swoje imię i nazwisko, a w tytule wiadomości wpiszę „.....*”), lub listownie na adres Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Podpis osoby wyrażającej zgodę

*W tym miejscu należy podać datę i nazwę czynności, w ramach której udzielono zgody, np. udział w konferencji/ szkoleniu.

Załącznik nr 9**Postępowanie w przypadku naruszenia ochrony danych osobowych****CEL PROCEDURY**

Sprecyzowanie i wdrożenie jednolitej i przejrzystej procedury postępowania w przypadku naruszenia ochrony danych osobowych.

ODPOWIEDZIALNI ZA WYKONANIE PROCEDURY

1. IOD w zakresie:

1) oceny czy zgłoszenie stanowi naruszenie ochrony danych osobowych:

a) jeżeli tak – czy może skutkować ryzykiem naruszenia praw lub wolności osób fizycznych i w związku z tym wymaga zgłoszenia organowi nadzorcemu,

a) czy zidentyfikowane naruszenie ochrony danych osobowych może powodować wysokie ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych, co wiąże się z obowiązkiem zawiadomienia osób, których dane dotyczą;

2) dokumentowania spraw z zakresu naruszeń;

3) przygotowania dokumentów wymaganych przez UODO w związku ze zgłaszaniem naruszenia przez administratora.

2. Kierujący komórką organizacyjną w zakresie:

1) zgłaszania IOD zdarzeń noszących znamiona incydentu lub naruszenia, które wystąpiły w komórce organizacyjnej;

2) współdziałania z IOD w przypadku wystąpienia zdarzenia mogącego stanowić naruszenie ochrony danych osobowych w zakresie wyjaśnienia przyczyn i okoliczności;

3) informowania we współpracy z IOD osób, których dane dotyczą o naruszeniu, w przypadku zaistnienia takiej konieczności;

4) wdrożenia działań minimalizujących niekorzystne skutki wystąpienia zdarzenia mogącego stanowić naruszenie ochrony danych osobowych oraz działań zaradczych na przyszłość.

3. Administrator systemu informatycznego (ASI) – w przypadku gdy naruszenie dotyczy systemów informatycznych, współdziała z IOD.

4. Pracownicy – w zakresie zgłaszania podejrzenia naruszenia lub naruszenia danych osobowych.

POSTANOWIENIA OGÓLNE PROCEDURY

Procedura dotycząca postępowania w przypadku naruszeń ochrony danych osobowych realizowana jest w dwóch etapach:

1) wewnętrznym, którego celem jest ustalenie, czy zgłoszone zdarzenie jest naruszeniem oraz w jaki sposób zidentyfikowane zdarzenie wpłynie na ryzyko dla praw i wolności osób fizycznych;

2) zewnętrznym, którego celem jest zgłoszenie naruszenia ochrony danych osobowych do organu nadzorczego oraz poinformowanie osoby, której dane dotyczą, w przypadku gdy istnieje wysokie ryzyko dla praw i wolności osób fizycznych.

POSTANOWIENIA SZCZEGÓŁOWE PROCEDURY

RODZIAŁ I – ETAP WEWNĘTRZNY

1. Każdy użytkownik, który stwierdził lub podejrzewa wystąpienie zdarzenia, które może stanowić naruszenie ochrony danych osobowych, ma obowiązek zgłosić ten fakt na piśmie bezpośrednio przełożonemu oraz na adres:iodo@mriips.gov.pl.
2. W przypadku gdy zgłoszenie dotyczy systemów informatycznych zgłoszenie należy przekazać równocześnie do DI, zgodnie z zasadami określonymi w Polityce Bezpieczeństwa Informacji w obszarze IT.
3. Zgłoszenie zdarzenia mogącego stanowić naruszenie ochrony danych osobowych powinno zawierać:
 - 1) opisanie symptomów naruszenia ochrony danych osobowych;
 - 2) określenie okoliczności i czasu, w jakim prawdopodobnie nastąpiło naruszenie ochrony danych osobowych;
 - 3) określenie okoliczności i czasu, w jakim stwierdzono naruszenie ochrony danych osobowych;
 - 4) określenie istotnych informacji, które mogą wskazywać na przyczynę naruszenia;
 - 5) określenie znanych danej osobie sposobów zabezpieczenia systemu oraz wszelkich kroków podjętych po ujawnieniu zdarzenia.
4. Stwierdzenie naruszenia następuje w momencie, kiedy IOD ma wystarczający stopień pewności co do tego, że miało miejsce zdarzenie, które może prowadzić do naruszenia bezpieczeństwa danych osobowych.
5. Jeżeli naruszenie ochrony danych osobowych dotyczy systemu informatycznego, ASI w porozumieniu z IOD podejmuje niezbędne działania zabezpieczające, niezwłocznie po otrzymaniu informacji, o której mowa w ust. 3. Szczegółowe zasady postępowania określone są w Polityce Bezpieczeństwa Informacji w obszarze IT.
6. Jeżeli naruszenie ochrony danych nie dotyczy systemu informatycznego odpowiednie czynności zabezpieczające podejmuje IOD, tj. w szczególności:
 - 1) nakazuje przerwanie pracy, zwłaszcza w zakresie przetwarzania danych osobowych, do czasu powiadomienia o zaistniałej sytuacji Dyrektora Generalnego Ministerstwa;
 - 2) działa w celu wyjaśnienia okoliczności zdarzenia;
 - 3) przedstawia zalecenia w celu umożliwienia dalszego bezpiecznego przetwarzania danych.
7. Odmowa udzielenia wyjaśnień lub współpracy z IOD traktowana jest jako naruszenie obowiązków pracowniczych.
8. O każdym naruszeniu skutkującym zgłoszeniem do UODO informowany jest Minister i Dyrektor Generalny Ministerstwa.
9. Rejestr zdarzeń, incydentów i naruszeń prowadzi IOD. Rejestr jest co najmniej raz w roku i na każde żądanie przedstawiany Ministrowi i Dyrektorowi Generalnemu Ministerstwa.

ROZDZIAŁ II – ETAP ZEWNĘTRZNY

1. Zgłoszenie naruszenia ochrony danych osobowych opracowuje IOD według wzoru określonego przez Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.
2. Zgłoszenia naruszenia ochrony danych osobowych organowi nadzorcemu dokonuje Administrator bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 72 godzin po stwierdzeniu naruszenia.
3. Do zgłoszenia przekazanego organowi nadzorcemu po upływie 72 godzin dołącza się wyjaśnienie przyczyn opóźnienia.
4. W przypadku stwierdzenia w toku dalszych czynności, że do naruszenia nie doszło, informację o tym należy przekazać organowi nadzorcemu w ramach uzupełnienia zgłoszenia, a następnie zarejestrować zaistniałe zdarzenie jako niestanowiące naruszenia ochrony danych osobowych.

5. Jeżeli naruszenie ochrony danych osobowych może powodować wysokie ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych, bez zbędnej zwłoki zawiadamia się o tym osoby, których dane dotyczą.
6. Za realizację obowiązku wskazanego w ust. 5 odpowiada kierujący komórka organizacyjną, w której wystąpiło naruszenie ochrony danych osobowych.
7. Zawiadomienie należy przygotować jasnym i prostym językiem.
8. Zawiadomienie osób których dane dotyczą o naruszeniu nie jest wymagane, jeżeli w Ministerstwie:
 - 1) wdrożono odpowiednie techniczne i organizacyjne środki ochrony i środki te zostały zastosowane do danych osobowych, których dotyczy naruszenie;
 - 2) zastosowano następnie środki eliminujące prawdopodobieństwo wysokiego ryzyka naruszenia praw lub wolności osoby, której dane dotyczą;
 - 3) zawiadomienie takie wymagałoby niewspółmiernie dużego wysiłku; w takim przypadku wydany zostaje publiczny komunikat lub zastosowany zostaje podobny środek, za pomocą którego osoby, których dane dotyczą, zostaną poinformowane w równie skuteczny sposób.

Załącznik Nr 10

Warszawa, dnia / /

.....
Departament/Biuro

.....
Imię i nazwisko

OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ Z TREŚCIĄ POLITYKI OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH, OBOWIĄZUJĄCEJ W MINISTERSTWIE RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Oświadczam, że zapoznałam(-łem) się z treścią Polityki ochrony danych osobowych i zobowiązuję się do przestrzegania zawartych w tym dokumencie zasad, reguł i postanowień.

Data i podpis